

ADECAF SOL·LICITÀ AL PARLAMENT DE CATALUNYA LA PROTECCIÓ DE TESTIMONIS PELS MALTRACTAMENTS DE QUATRE CAMINS

Aquesta mesura era fonamental a fi i efecte de neutralitzar la pressió corporativa que impedeix els funcionaris denunciar els seus companys per casos de mals tractes i altres possibles corrupteles.

El document, on també es demanava la compareixença parlamentària de Miguel Pueyo, responsable d'UGT presons, té registre d'entrada de 15 de juliol de 2004 i no va donar lloc a cap resposta o actuació oficial, tot i que els fets han demostrat que la investigació de l'administració penitenciària no s'hauria tancat de manera tan incongruent si s'hagessin escoltat les propostes d'ADECAF.

ADECAF ja es va adreçar al Parlament de Catalunya el febrer del 1999 i la tardor del 2000 per tal de prevenir el creixement del corporativisme a les presons catalanes, fenomen heretat del franquisme i fomentat per determinats sindicats. El Parlament no ens va fer cas, amb els resultats que ara són ja de domini públic. Ens preguntem de què serveix un Parlament que sembla una esfinge i mai no escolta ningú, no sabem si per prepotència, ignorància o perquè no "queda bé" admetre una idea aliena a la casa. En tot cas, ses senyories són responsables del patètic final de la investigació de Justícia i el sistema penitenciari català toca fons amb l'evidència de què els mals tractes, tot i que reals i reconeguts, resten impunes.

Tot seguit, adjuntem el contingut íntegre del text.

A LA MESA DEL PARLAMENT

Els sotassignants, funcionaris de serveis penitenciaris de la Generalitat de Catalunya al C. P. Brians (Barcelona), tenen el deure de posar en coneixement dels membres d'aquesta cambra els següents

FETS

Els mitjans de comunicació (*El Periódico*, 1 de juliol de 2004) han publicat que membres de l'Observatori dels Drets Humans de la Universitat de Barcelona estan patint amenaces i pressions que tenen com a finalitat obstruir el procés d'investigació i denúncia dels suposats mals tractes a reclusos abans i després del segon motí de Quatre Camins. Aquestes presumptes vulneracions dels drets humans dels presos afectarien funcionaris de Quatre Camins, Brians, la Model i Ponent, i s'afegeixen a la desena de denúncies per mals tractes, la majoria a Brians, que ja havien estat admeses a tràmit pels tribunals abans dels fets del passat mes de maig.

Els mitjans de comunicació també han publicat, i imaginem que els membres de la cambra n'estaran assabentats atesa la gravetat de la situació, que alguns presos afirmen haver sofert pressions per part de funcionaris, sempre amb el mateix objectiu: que no signessin les denúncies o no recolzessin el procés de fiscalització engegat per la Universitat de Barcelona, el qual, com és ja de domini públic, ha culminat amb una informació de la pròpia administració penitenciària on s'admeten 28 possibles casos de mals tractes a presos.

Malgrat que els sotassignants no poden determinar el grau de veracitat d'aquestes suposades pressions i obstacles a la depuració de responsabilitats pels casos de vulneracions dels drets humans, sí ens semblen

alarmants atès que coneixem per experiència pròpia i aliena el que ha passat en situacions similars a les presons catalanes. Per la qual cosa, volem manifestar

- Que la nostra associació disposa de butlletins de determinades organitzacions sindicals on es titlla de “judas iscariote” els funcionaris que denuncien mals tractes perpetrats per altres funcionaris de presons. En aquests escrits, que es van difondre amb total impunitat pels centres penitenciaris de Catalunya sota el mandat de la Sra. Núria de Gispert, es fa la següent advertència: “**si conocéis alguna otra “judas iscariote” que no hayamos detectado poneos en contacto con esta sección sindical**” (de la presó Model). L’article apareix signat per un tal M. P., però independent de l’autoria del text hom pot afirmar sense cap mena de dubte que el secretari general del sindicat que publicà aquestes reprovables consignes era també el responsable de la secció sindical de la Model i actualment apareix als mitjans de comunicació com a representant públic de la central majoritària. En el mateix sentit, un altre butlletí sindical anuncia que “**iremos a por los chivatos uno por uno**”.
- Que aquestes directrius pseudo sindicals de dubtosa legalitat no són meres fatxenderies, com ho demostra el fet que poc temps després de la seva publicació en lletres de motlle un funcionari de presons que havia denunciat un cas de mals tractes confirmat pels tribunals (en sentència ferma de “lesions amb abús de superioritat”), fou objecte d’una falsa denúncia, signada per tres sindicats i quaranta funcionaris del C. P. Joves de Barcelona, on era acusat d’inepte sense aportar cap prova i es demanava a l’administració penitenciària el seu cessament.
- Que un funcionari de presons que anava com a testimoni en un cas de tortures va reconèixer els fets durant la fase d’instrucció i va signar documents en aquest sentit, però en arribar al judici oral declarà que ho havia oblidat tot. Aquest funcionari sabia que un altre testimoni, també funcionari, estava sent sotmès a assetjament laboral i era rebutjat i titllat públicament de “traïdor”.
- Que totes i tots els treballadors penitenciaris que han gosat denunciar casos de mals tractes a reclusos per part d’altres funcionaris o han manifestat una actitud crítica davant la ideologia corporativista que impera en un sector del personal de vigilància, han estat sotmesos a assetjament laboral, sense que l’administració penitenciària convergent, sota el mandat de la Sra. Núria de Gispert, hagi fet mai res per a impedir-ho.
- Que el sindicat UGT Presons, abans de la seva fusió amb CATAAC Presons, ja va publicar un article on s’insultava un funcionari per haver denunciat un cas de mals tractes malgrat existir una carta del Sr. Josep Maria Álvarez on es desautoritzava qualsevol acció de represàlia contra l’esmentat treballador. El màxim dirigent de la UGT catalana mai no ha fet res per sancionar als responsables de l’escrit.
- Que el juliol del 2003, la secció de presons de CATAAC fou expulsada d’aquesta central per la incompatibilitat de la seva línia sindical amb la defensa dels drets humans dels reclusos reivindicada pel conjunt de l’organització. Que, tot i això, UGT acceptà els expulsats i en nomenà un com a representant màxim de la nova secció majoritària, la qual cosa no suposa cap garantia de compliment de la legalitat, sinó més aviat una ombra de sospita sobre el que pot passar ara quan una organització sindical de la qual García Clavel va afirmar que estava en contra de la llei penitenciària disposa ja del 66% d’afiliats.
- Que, tenint en compte el tracte sindical i corporatiu rebut pels funcionaris de presons catalans que, fins al present, han gosat denunciar casos de vulneracions dels drets humans, les protestes sindicals pel fet que no s’hagin esperat les declaracions dels funcionaris abans de “criminalitzar-los”, representen una autèntica burla a aquesta cambra, a més d’un insult a la intel·ligència dels representants legals del poble català.
- Que, en el mateix sentit, més lamentable és encara que membres d’aquesta cambra hagin fet seves les consignes corporativistes. En concret, em refereixo a la Sra. Núria de Gispert, qui s’ha oposat a la investigació de la Universitat de Barcelona i protesta perquè els funcionaris han estat acusats sense respectar-ne la presumpció d’innocència. Aquest llenguatge típic del corporativisme, que parla dels “funcionaris” com si fossin una sola persona, un cos místic que sols pot ser traït per part del “judas iscariote” de torn, ens sembla indigne d’algú que ocupa la presidència de la comissió de justícia del Parlament de Catalunya.
- Que la Sra. De Gispert ja es va distingir en altres ocasions pel seu reprobable recolzament al corporativisme carcerari. Així, el 10 de febrer de 1999 va afirmar davant la comissió de justícia que l’informe presentat per l’Associació Democràtica Catalana de Funcionaris de Presons (ADECAF) a Amnistia Internacional sobre la instigació sindical de mals tractes als reclusos, era sols el fruit d’una picabaralla entre funcionaris i calia treure-li tota credibilitat. Actualment, podem afirmar que si s’hagués fet cas de l’esmentat informe, elaborat per funcionaris de presons fidels a la legalitat, el sistema penitenciari català no hauria arribat a la present situació límit. Volem fer-ne citació d’una previsió d’aquell estudi que anticipava el que ara està succeint: “**considerem que, tot plegat i amb les idees i maneres de fer característiques d’USO Prisiones, aquestes circumstàncies, habituals**

a les nostres presons, es poden veure potenciades en extensió i profunditat, fins a concretar-se en casos de tortures o maltractaments” (*El sindicalisme de mano dura a Catalunya. Informe a Amnistia Internacional, www.adecaf.com, febrer de 1999*).

- Que la Sra. De Gispert també va recolzar el corporativisme carcerari en mentir davant aquesta cambra i enganyar els representants legals del poble català quan va “informar” (20 de novembre de 2001) que no tenia coneixement de cap denúncia per assetjament laboral a funcionaris de la Generalitat de Catalunya. Tanmateix, la nostra associació, ADECAF, disposa de denúncies amb el corresponent registre d’entrada, algunes adreçades directament al govern de Jordi Pujol, on funcionaris de presons compromesos amb la defensa de la legalitat als centres penitenciaris de Catalunya expliquen, pocs mesos abans d’aquesta fraudulenta intervenció parlamentària, la persecució laboral que estaven patint per part d’un sector de llurs companys i caps.
- Que la Sra. De Gispert va demostrar el seu nul compromís personal amb la defensa dels drets humans quan van sancionar amb una ridícula falta lleu de tres dies de suspensió (gairebé la mínima que preveu la normativa sancionadora) un funcionari condemnat per mals tractes amb abús de superioritat malgrat que l’instructor havia qualificat de greus els fets objecte de l’expedient disciplinari. Casualment, el sancionat era un sindicalista d’USO, antecedent immediat de CATAC y, per tant, de l’actual UGT Presons.
- Que la Sra. De Gispert va engegar accions legals a fi que no es sabessin els noms dels autors del pamflet on s’insultava i es demanava el cessament del funcionari que havia denunciat un cas de mals tractes confirmat pels tribunals. Sota el seu mandat, el Sr. Francesc Jiménez i Gusi, efímer secretari d’execució penal, va justificar públicament la persecució laboral d’aquest funcionari afirmant que no podia esperar una altra cosa després d’haver acusat els seus companys de torturadors.
- Que la Sra. De Gispert no va seguir les recomanacions del Síndic de Greuges on es demanava que s’incóessin expedients disciplinaris als responsables dels escrits insultants contra l’esmentat funcionari.
- Que la Sra. De Gispert, enfrontada amb l’antic director general de presons Ignasi García Clavel, va utilitzar el sindicalisme corporativista per desgastar la seva posició política i, un cop assolits els seus particulars objectius a còpia de deteriorar greument la funció pública penitenciària, pactà amb aquest sindicalisme la unió sagrada del cos místic –versió carcerària de l’anomenat “oasi català”- amb la creació d’un bloc corporatiu sindicats-administració que era molt útil per a silenciar escàndols polítics per mals tractes carceraris, car eren treballadors penitenciaris i no senyors amb corbata els qui realitzaven la feina bruta intimidant els funcionaris (“chivatos”) disposats a fer complir la legalitat. Com a conseqüència d’aquest nefast període de corporativisme desfermat i salvatge que va de l’any 1999 a la caiguda del *règim pujolista*, tenim ara tot un reguitzell de denúncies per vulneracions dels drets humans, herència de les presons de Pujol, i una situació catastròfica de descrèdit i conflictivitat que la Sra. De Gispert, des de la seva posició de presidenta de la comissió de justícia del Parlament, segueix fomentant amb totes les prerrogatives que encara li queden.
- Que durant el mandat de la Sra. De Gispert, el missatge que l’administració penitenciària va fer arribar als funcionaris de presons fou clar i inequívoc: els funcionaris de presons que denunciessin els seus companys per mals tractes serien abandonats a l’assetjament laboral i veurien destruïda de forma irreversible la seva carrera professional a l’administració. Com que hi ha casos exemplars coneguts per tot el personal de vigilància i no es pot obligar els treballadors a ser herois –encara que un grup de funcionaris han hagut de ser-ho per salvar l’honor de tot el col·lectiu-, a hores d’ara el respecte a la legalitat s’ha convertit, a les presons catalanes, en sinònim de fracàs, mentre que, a la inversa, l’etiqueta d’home de confiança dels caps –i tothom sap el que això significa- és la porta oberta a la promoció sindical i administrativa. Aquest resum de la cultura política de CiU, una selecció en negatiu on l’honestedat i la lleialtat a la norma han de subordinar-se als interessos polítics i el vassallatge al líder passa per davant de tot, té en altres àmbits conseqüències que no passen de ser escàndols financers, però a les presons desemboca en gravíssimes vulneracions dels drets humans dels reclusos i per tant en el descrèdit internacional de la Generalitat de Catalunya.
- Que el seu recolzament a un sindicat de presons capaç d’escriure, en els seus butlletins, que els funcionaris que denunciïn mals tractes són “judas iscarote” i que “iremos a por los chivatos uno por uno”, és un acte de frivolitat i maquiavel·lisme tan greu per part de la Sra. De Gispert i l’anterior govern, que les seves crítiques a la suposada irresponsabilitat dels qui volen ser transparents i demanen que es compleixi la llei han d’aixecar la indignació de tots els parlamentaris compromesos amb la voluntat de canvi i democratització de les institucions catalanes després de la caiguda del corrupte règim pujolista.

Per tots aquests fets i motius, que podem documentar a petició dels òrgans adients de la cambra, entenem que, actualment, i com a conseqüència dels fets que acabem de referir, **ha esdevingut impossible que un funcionari de presons pugui declarar contra companys seus en casos de mals tractes sense ser objecte**

d'accions de represàlia que poden traduir-se en la seva ruïna professional i personal, la qual cosa impedeix i bloqueja de forma greu l'exercici legal de la funció pública penitenciària en els termes establerts per l'article 25.2 de la constitució vigent.

De faisó que, els sotasignants

SOL·LICITEM

Que es tingui en compte el paper que pot representar el corporativisme carcerari a l'hora de valorar les declaracions dels funcionaris suposadament implicats en casos de mals tractes.

Que l'administració penitenciària elabori de forma urgent un protocol de protecció de testimonis o, en qualsevol cas, que les persones cridades a declarar vegin respectada la seva identitat a fi i efecte que no hagin de patir les conseqüències de la cultura professional carcerària fomentada per la Sra. De Gispert i per determinats sindicats.

Que la Sra. De Gispert sigui immediatament destituïda del seu càrrec com a presidenta de la comissió de justícia del Parlament, i que es depurin responsabilitats polítiques i, si cal, penals, per un presumpte delictes d'obstrucció a la justícia o omissió del deure de perseguir delictes d'obstrucció a la justícia, en el cas dels funcionaris de presons sotmesos a assetjament laboral sota el règim pujolista per haver estat lleials a l'ordenament jurídic.

Que, d'acord amb la petició del parlamentari del Partit Popular Sr. Daniel Sirera, comparegui davant la cambra el Sr. Miquel Pueyo com a representant del "sindicat de presons". Com que estem convençuts que el Sr. Pueyo no ha comès cap delictes i que quant professional i sindicalista ha estat sempre un fidel servidor de la llei penitenciària, considerem que podrà explicar a la cambra les següents qüestions:

- a) Què volia dir la secció sindical de la Model quan titllava de "judas iscarote" els funcionaris de presons que denunciessin mals tractes a presos per part de llurs companys?
- b) Amb quina finalitat s'havia de posar en coneixement d'aquesta secció sindical la detecció de qualsevol altre "judas iscarote"?
- c) Què volia dir que "iremos a por los chivatos uno por uno"?
- d) Per què els sindicats no publiquen als seus butlletins les sentències que condemnen funcionaris per mals tractes i en canvi sí fan escrits insultants contra els funcionaris denunciants?
- e) Va tenir el seu sindicat d'aleshores, segons apareix publicat als mitjans de comunicació (ABC, 16-10-2000) alguna cosa a veure amb l'escrit on es demanava el cessament per "inepte" d'un funcionari de presons que havia denunciat un cas de mals tractes confirmat pels tribunals?

Que es reconegui públicament, de forma honorífica o mitjançant les mesures de foment que l'administració consideri oportunes, els funcionaris que han patit assetjament laboral en la seva lluita per evitar el descrèdit i col·lapse funcional de la institució penitenciària catalana, els quals actualment es troben de baixa mèdica i han vist literalment destruïda la seva carrera professional. Aquest reconeixement pot ser decisiu a l'hora de promoure una cultura professional penitenciària fundada en el legalisme i el respecte als drets humans davant la cultura pseudo professional de carcellers corporativistes al servei del poder fomentada per la Sra. De Gispert.

Que un representant dels sotasignants pugui ser escoltat per la comissió de justícia del Parlament a fi i efecte d'explicar i lliurar la documentació que avala les afirmacions anteriors.

Que, en qualsevol cas, la Mesa del Parlament faci arribar el present escrit a tots els parlamentaris de la cambra per tal que es puguin conèixer i, si cal, debatre, les situacions denunciades i poder així adoptar les mesures adients, singularment pel que fa a garantir que els funcionaris de presons que a hores d'ara es veuen en situació d'haver de declarar com a testimonis de suposats mals tractes a reclusos, no puguin ser objecte d'un delictes d'obstrucció a la justícia.

I perquè així consti, signen la present

Barcelona, 12 de juliol de 2004